

Folkmusik i Nås:

Ett fynd i ett gammalt fotoalbum!

Ett foto på en kvinna med två små barn i famnen, jag vänder på kortet och läser följande: *"Tillmans Sara med Emma och Maria, ensam med två barn, karln fällde ihjäl sig. Töserna, tvillingar, de föddes i Borg, Nås."* Nu var frågan, är detta Tillmans Sara som man sett på vykort, där hon blåser vallhorn och som fick en så olycklig start in i vuxenlivet?

Nu vaknar mitt intresse för att utröna en del av hennes historia. Med efterforskning hittar jag snart Sara Olsdotter, f.1846-12-27 i Flatfäbodarna, Nås Finnmark, d.1935 i Lindesnäs. Hon får tvillingflickorna Emma och Maria 1871-12-28. Fadern okänd. Allt stämmer så långt, men kan jag knyta denna Sara till Tillmans Sara med vallhorn?

Jag kontaktar Gerd Friberg i Lindesnäs. Hennes mormor var Saras dotter Katarina Erika Och nu var jag på rätt spår! Enligt uppgift så skulle fadern till tvillingarna vara en skogsarbetare från Tyfors/Säfsen. Vid mina efterforskningar i dödböckerna från Säfsen så fann jag en Johan Bork f.1832. Som dödsorsak angavs: skadades livsfarligt vid skogsfällning den 1 juli 1872 då ett träd föll över honom. Denne Johan arbetade som dräng 1870 hos sin syster Emma Bork och hennes make Jan Petter Jansson i Nederborg. Detta par hittas också som faddrar i födelseboken vid tvillingarnas dop. På baksidan av kortet står ju också att de är födda i Borg!

I maj 1872 flyttar Johan tillbaka till Säfsen och tre månader senare har han förolyckats. **Kan detta vara tvillingflickornas fader?**

I unga år

med tvillingarna Emma och Maria

Sara med barnbarn Karin

Saras föräldrar var Tillmans Olof Olsson f.1803, Flaten, Nås Finnmark. Maria Lisa Larsdotter f.1807, Slätten, Järna Finnmark. Sara hade alltså skogsfinska rötter, fadern härstammar från bl.a Bertil Pålsson Hyyryläinen, Flatbyn och hennes mor från Pål Hansson Vilhuinen, Digerliden.

Hennes familj flyttade till Noret, Dala-Järna år 1854. Sara städslades som piga vid Lindesnäs bruk 1866. Hon var sedan skriven hos föräldrarna i Noret mellan 1868-1880. Under dessa år tjänstgjorde hon bland annat som piga i Snöån, Dala-Järna.

Sara födde tvillingflickorna 1871, sen levde Sara ogift med barnen fram till 1880, då hon gifte sig med Johan August Svensson inflyttad från Grangärde, f.1829, Adelöf, Jönköpings Län. Johan August arbetade som garveriarbetare och de blev bosatta i Utanhed i Nås. Han avlider 1887. Sara föder två döttrar Katarina Erika (Ersdotter) 1888 och Anna 1890 i Utanhed. Samma år som Anna föds gifter Sara sig andra gången, 1890, med änkemannen, Tuppens Anders Andersson f.1821, Skansbacken, Nås, hans tredje gifte. De fick också tvillingar, sonen var dödfödd men dottern överlevde, Albertina 1891.

Tuppens Anders hade 8 barn i första giftet med hustrun Karin Olsdotter som dog i lungsot 1879. Hustrun i andra giftet, Anna Olsdotter, blev ihjälstängad av en tjur 1888. Anders avled 1909. Sara bodde 1910, hos sin dotter, Katarina Erika i Lindesnäs, gift med Bajer Lars Persson.

Med tanke på kommande generationer är denna historia ett bevis på hur viktigt det är, att på foton, dokumentera namn på personer, händelser, datum mm. Utan informationen på baksidan hade dessa foton bara passerat mig, utan att jag reflekterat vilka personerna var!

Bilder ur Erik Söderströms album.

Sara i unga år.

Sara med tvillingarna Emma och Maria.

Tuppens Anders Andersson och Tillmans Sara med barnen Albertina i knä samt Anna och Emma.

Sara, Erik Söderströms mormor.

Tillmans Sara spelar på vallhorn.

Kohorn / vallhorn.

Foto av Göran Samuelsson.

Framför huset i Lindesnäs sitter Tillmans Sara och en okänd ung man.